

Træthed er en alvorlig ulykkesårsag, og det samme gælder med hensyn til den tilvænning over for farerne, den afslappelse af årvågenheden over for ulykkesrisikoen, som den daglige omgang med en maskine vil fremkalde hos arbejderen.

Der kan ved beskyttelsesanordninger gøres meget til bekæmpelse af *maskinulykker*, men man vil herigennem i almindelighed ikke helt kunne eliminere den risiko for maskinulykker, som den menneskelige faktor betyder.

Ligeledes med hensyn til bekæmpelsen af *erhvervssygdomme* kan der nås langt ved tekniske foranstaltninger.

Ved disse sundhedsfarlige processer kan man imidlertid ikke ved beskyttelsesforanstaltninger tilstrækkeligt bekæmpe erhvervssygdommene, men må erstatte eller supplere de tekniske beskyttelsesmidler med personlige, såsom masker, handsker, gamacher o. lign. Arbejdernes personlige renlighed spiller også en vigtig rolle ved forebyggelse af angreb mod sundheden.

For begge de nævnte faregrupper gælder det imidlertid, at der stadig bliver et vist råderum tilbage for den menneskelige faktor.

Samtidig med, at man søger at gøre de tekniske og personlige beskyttelsesmidler mere effektive, er det derfor naturligt tillige at søge at påvirke den menneskelige faktor.

En nedsættelse af antallet af ulykkestilfælde og erhvervssygdomme ville betyde en nedgang i den sociale ulykkesforsikrings og sygeforsikrings ydelser. Under hensyn hertil foreslås det at oprette en arbejderbeskyttelsesfond, hvis midler tilvejebringes gennem bidrag 1) fra de i henhold til ulykkesforsikringsloven anerkendte ulykkesforsikringsselskaber, 2) fra de arbejdsgivere, der har fået meddelt fritagelse for at afgive deres risiko efter ulykkesforsikringsloven og 3) fra de statsanerkendte sygekasser. Herigennem opnås det, at både arbejdsgivere og arbejdere er med til at bære udgifterne ved den pågældende foranstaltning: Arbejdsgiveren igennem ulykkesforsikringen, og arbejderne gennem sygekasserne.

Fondens opgave vil være at iværksætte en omfattende agitation til bekæmpelse af ulykkes- og sygdomsrisikoen, f. eks. ved udgivelsen af oplysende pjecer, ved udfærdigelse af plakater, ved afholdelse af foredrag i tekniske skoler o. lign., ved arrangement af vandrestillinger etc.

Der vil endvidere af fonden kunne ydes tilskud til udstillingen for arbejderbeskyttelse, til hvilken ulykkesforsikringsselskaberne for tiden betaler 1 promille af deres præ-

mieindtægt ved lovpligtig ulykkesforsikring.

I regnskabsåret 1947 udgjorde de anerkendte ulykkesforsikringsselskabers samlede præmieindtægt fra den lovpligtige ulykkesforsikring ca. 14.6 mill. kr. De statsanerkendte sygekassers samlede præmieindtægt udgjorde i regnskabsåret 1947 over 100 mill. kr. Med en bidragssats af henholdsvis 4 pro mille og 1 pro mille til arbejderbeskyttelsesfonden, ville denne herefter fra fornævnte selskaber og sygekasser oppebære en indtægt af henholdsvis 58 400 kr. og ca. 100 000 kr. årlig, hvortil kommer 4 pro mille af det skønsmæssige præmiebeløb fra de arbejdsgivere, der er fritaget for at afgive deres risiko efter ulykkesforsikringsloven. Fondens samlede indtægt for et år vil således udgøre ca. 160 000 kr.

Antallet af sygekassemedlemmer pr. 31. december 1946 udgjorde ca. 2.36 millioner, og bidraget vil derfor ikke udgøre mere end godt 4 øre pr. medlem.

Til stk. 5. Det er ønskeligt, at de personer, som i en eller anden egenskab i fremtiden vil blive beskæftiget i eller komme til at føre tilsyn med virksomheder, omfattet af loven, har det fornødne kendskab til arbejdets sygdoms- og ulykkesfare; idet manglende kendskab på dette område kan få de alvorligste følger for såvel dem selv som for andre. Det er derfor vigtigt, at de forskellige undervisningsanstalter giver eleverne fornøden underretning, eventuelt egentlig undervisning i kendskabet til arbejdets sygdoms- og ulykkesfare. Der foreslås derfor etableret en sådan undervisning, ikke blot på tekniske højskoler og uddannelsesanstalter for ingeniører, arkitekter og arbejdsledere af forskellig art, men også i folkeskolen, idet eleverne direkte fra denne går ud i erhvervslivet. Undervisningen må selvfølgelig afpasses efter eleverne og skal muligvis omfatte andre forhold på landet end i byerne.

Til § 9.

Hvor talen er om særlig farligt eller anstrengende arbejde, vil der kunne være trang til at fastsætte regler om en forhøjet beskyttelse.

Bestemmelser herom findes i den gældende fabrikslovs §§ 23 og 24.

Efter lovforslaget kan arbejds- og socialministeren efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet fastsætte regler om forhøjet beskyttelse, hvorved arbejdets udførelse gøres afhængig af særlige betingelser. Som eksempel herpå er nævnt, at